

Liczby zespolone

Podstawowe własności

1. Wykonać podane działania:

a) $(-3 + 2i) + (4 + i)$,   b) $(7 - 6i) - (1 + 4i)$,
c) $(1 + i\sqrt{3}) \cdot (3 - 2i)$,   d) $\frac{5 + 3i}{1 - i}$.

2. W zbiorze liczb zespolonych rozwiązać podane równania :

a) $z^2 - \bar{z} = 0$,
b) $z^2 + z - 2 = 0$,
c) $2z + (1 + i)\bar{z} = 1 - 4i$.

3. Znaleźć takie liczby rzeczywiste λ i μ aby zachodziły równości:

a) $\lambda(2 + 3i) + \mu(4 - 5i) = 6 - 2i$,
b) $\lambda(4 - 3i)^2 + \mu(1 + i)^2 = 7 - 12i$,
c) $\frac{2\lambda - 3i}{5 + 3i} + \frac{3\mu + 2i}{3 - 5i} = 0$.

Postać trygonometryczna liczby zespolonej Wzór de'Moivre'a

4. Przedstawić w postaci trygonometrycznej (bez użycia tablic) następujące liczby zespolone:

a) $1, -1, i, -i$,   b) $1 + i, 1 - i, -1 - i$,   c) $\sqrt{6} + \sqrt{2} + i(\sqrt{6} - \sqrt{2})$,
d) $-\sqrt{5}$.

5. Wykonać działania stosując przedstawienie liczby zespolonej w postaci trygonometrycznej:

a) $(1 + i)(1 - i\sqrt{3})$,   b) $\frac{1 + i}{1 - i\sqrt{3}}$,   c) $\left(\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2} + i(\sqrt{6} - \sqrt{2})}{\sqrt{3} + i} \right)$,   d) $(1 + i)^7$.

6. Obliczyć. Wynik podać w postaci algebraicznej liczby zespolonej):

a) $\left(\frac{1 + i}{i - \sqrt{3}} \right)^{2004}$,   b) $(\sqrt{3} - i)^{100}$,   c) $(\cos 33^\circ + i \sin 33^\circ)^{10}$,   d) $\left(-\cos \frac{\pi}{7} + i \sin \frac{\pi}{7} \right)^{14}$,
e) $\left(\frac{1 + i}{i - \sqrt{3}} \right)^{2004}$,   f) $\operatorname{Re} \left(\frac{(\sqrt{3} + i)(-1 + i\sqrt{3})}{(1 + i)^2} \right)$.

7. Korzystając ze wzoru de Moivre'a wyprowadzić wzory na:

a) $\sin 3x$,   b) $\cos 5x$,   c) $\sin 6x$.

8. Udowodnić następujące wzory:

$$a) \quad \cos 2nx = \sum_{k=0}^n \binom{2n}{2k} (-1)^k \cos^{2(n-k)} x \sin^{2k} x,$$

$$b) \quad \sin 2nx = \sum_{k=0}^{n-1} \binom{2n}{2k+1} (-1)^k \cos^{2(n-k)-1} x \sin^{2k+1} x,$$

gdzie $x \in \mathbf{R}$, a $n \in \mathbf{N}$.

9. Obliczyć i narysować na płaszczyźnie zespolonej podane pierwiastki:

a) $\sqrt{-2i}$,   b) $\sqrt[4]{-8 + 8\sqrt{3}i}$,   c) $\sqrt[6]{1}$.

10. Przedstawić w postaci algebraicznej pierwiastki kwadratowe następujących liczb zespolonych, bez posługiwania się postacią trygonometryczną liczby zespolonej:

a) i , $-i$,   b) $3 + 4i$, $8 + 6i$,   c) $-2 - 3i$.

11. Obliczyć:

a) $\sqrt[4]{16}$,   b) $\sqrt[4]{-1}$,   c) $\sqrt[4]{i}$.

12. Znaleźć rozwiązania podanych równań:

a) $z^4 = (1 - i)^4$,

b) $(z - 1)^6 = (i - z)^6$,

c) $z^3 = (iz + 1)^3$.

13. Rozwiązać równanie kwadratowe:

a) $z^2 - 3z + 3 + i = 0$,

b) $(4 - 3i)z^2 - (2 + 11i)z - (5 + i) = 0$,

c) $z^2 + 2(1 + i)z + 2i = 0$.

14. Rozwiązać równanie dwukwadratowe:

a) $z^4 - 2z^2 + 4 = 0$,

b) $z^4 - (18 + 4i)z^2 + 77 - 36i = 0$.

15. Rozwiązać równanie:

a) $(z^3 - i)(z^2 - 5iz - 6) = 0,$

b) $z^6 - (1 + 8i)z^3 + 8i = 0,$

c) $(z - i)^n + (z + i)^n = 0,$

d) $z^6 = (1 - i\sqrt{3})^{12},$

e) $z^4 = \frac{-18}{1 + i\sqrt{4}}.$

16. Niech ε_i oznacza i -ty pierwiastek n -tego stopnia z jednościami, $i = 1, 2, \dots, n - 1$. Policzyc

a) $\varepsilon_0 + \varepsilon_1 + \dots + \varepsilon_{n-1},$

b) $\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_1 \cdot \dots \cdot \varepsilon_{n-1}.$

Interpretacja geometryczna liczb zespolonych

17. Podać interpretację geometryczną zbioru liczb zespolonych spełniających warunek:

a) $|z - i| = |z + 2|,$ b) $3 \leq |z + i| \leq 5$ c) $|z - 2 + i| = 6,$ d) $\operatorname{Im} z \leq 3$ i $\operatorname{Re} z \geq 5.$

e) $0 < \operatorname{Arg} z^3 < \frac{\pi}{2},$ f) $\operatorname{Arg}(z - 1) = \frac{\pi}{3},$ g) $0 \leq \operatorname{Arg}(z - 3 + 2i) \leq \frac{\pi}{3},$

h) $\frac{|z - 1|}{|z + 1|} = \lambda, \quad \lambda \geq 0, \quad i) \quad \log_{\sqrt{3}} \left(\frac{|z|^2 + |z| + 1}{2 + |z|} \right) < 1.$

18. Zaznaczyć na płaszczyźnie zespolonej zbiór $A \cap B$, gdy

a) $A = \{z \in \mathbf{C}; 1 \leq |z + 1 + 2i| \leq 2\}, \quad B = \{z \in \mathbf{C}; -\frac{\pi}{2} \leq \operatorname{Arg}(z + 1) \leq 0\},$

b) $A = \{z \in \mathbf{C}; \operatorname{Im}(z^2) = 2\}, \quad B = \{z \in \mathbf{C}; [\operatorname{Re}(z + i)]^2 = 1\},$

c) $A = \{z \in \mathbf{C}; 0 < \operatorname{Arg}(iz) < \frac{\pi}{2}\}, \quad B = \{z \in \mathbf{C}; |z| = \operatorname{Re} z + 1\},$

d) $A = \{z \in \mathbf{C}; \operatorname{Arg}(z^6) = \pi\}, \quad B = \{z \in \mathbf{C}; |z + i| + |z - i| < 2\}.$

19. Udowodnić tożsamość:

$$|z_1 + z_2|^2 + |z_1 - z_2|^2 = 2(|z_1|^2 + |z_2|^2).$$

Jaki jest sens geometryczny tej tożsamości?